

Nr 80.

Av herrar **Svensson** i Ljungskile och **Sandberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag i fråga om avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare.

Sedan år 1940 hava egnahemsnämnderna i samband med sin övriga verksamhet kunnat utlämna premielån till belopp av högst 3 000 kronor eller med egnahemsstyrelsens medgivande i vissa fall upp till 4 500 kronor. Med hänsyn till de ökade kostnader, som nu äro förbundna med en upprustning av ett jordbruk, har egnahemsstyrelsen nu föreslagit, att lånegränserna borde höjas till 4 000 respektive 6 000 kronor samt att anslaget för detta ändamål måtte höjas från 2 000 000 kronor, som utgå under innevarande budgetår, till 3 000 000 kronor för budgetåret 1946/47.

Kungl. Maj:t har i nionde huvudtiteln av statsverkspropositionen, punkt 145, anslutit sig till egnahemsstyrelsens förslag i vad det gäller höjda maximalbelopp för lånen men föreslagit, att anslagssumman skall begränsas till 2 500 000 kr. I samband därmed anför statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet följande: »Under förutsättning att premielån framdeles endast tilldelas egnahemslåntagare för åtgärder för iordningställande av verkligt bärkraftiga jordbruk synes det enligt min mening vara tillfyllest, därest ifrågavarande anslag för budgetåret 1946/47 bestämmes till 2 500 000 kronor. Då understödjande av olämplig fastighetsbildning kommer att i hög grad försvåra den rationalisering av landets jordbruk, som framdeles måste komma till stånd, förutsätter jag alltså, att egnahemsorganen beakta vikten av att i fortsättningen endast jordbruk av nyss antydd beskaffenhet lämnas stöd genom egnahemsverksamheten.»

Då 1942 års jordbrukskommitté väntas avgiva sitt principbetänkande till våren 1946, lär man kunna räkna med att hela frågan om jordbrukets rationalisering kan komma att föreläggas riksdagen nästa år. Det blir då möjligt att med stöd av ett fylligt utredningsmaterial bedöma frågan från olika synpunkter. Det är alltid svårt att inom en hela landet omfattande verksamhet få nya direktiv tillämpade på ett enhetligt sätt. Ofta ändrade direktiv äro med hänsyn härtill ej önskvärda. Det uttalande, som Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att godkänna, är dessutom så hårt och onyanserat, att det kan giva täckning för en restriktiv hållning å egnahemsorganens sida, som ställer flertalet lantbrukare i många bygder utanför möjligheten att få hjälp genom egnahemsverksamheten. Det är enligt vår mening inte önskvärt, att riksdagen

gen genom ett dylikt uttalande i år föregriper den prövning av hela denna fråga, som är nära förestående.

Under återopande av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen vid behandling av nionde huvudtiteln, punkt 145, angående anslag till Egnahemsbildning: Avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare för budgetåret 1946/47 icke måtte lämna några nya direktiv för verksamhetens bedrivande.

Stockholm den 17 januari 1946.

Wald. Svensson.

O. E. Sandberg.
